

Nyhedsbrev, SN 136, Juni 2018

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

**Foreningen
Svend Gønge**

Trediveårskrigen

Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870

1618-48

Skriv til formanden:
jens@hallqvist.dk

Hjemmesiden:
www.svend-goenge.dk

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ole Ib Hansen

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:

**Gunnar Stobbe
Chris Hermansen
Ingegerd Riis
John Gravesen**
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

Skriv til SN:
[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-
sen@gmail.com)

Vi har her at gøre med en krig, som hovedsagelig foregår på tysk område, men involverer mange af de europæiske lande.

Baggrunden for denne krig var lange og dybe modsætninger mellem protestantiske og katolske grupperinger, specielt mellem husene Habsburg og Bourbon.

Trediveårskrigen begyndte med en konflikt mellem det protestantiske Böhmen og den tyske, katolske og habsburgske kejsermagt.

Støttet økonomisk af pavemagten og militært af Spanien, der i 1621 kom i krig med det protestantiske Holland, og ledet af feltherrerne Tilly og Wallenstein, havde de kejserlige tropper stor fremgang.

Christian IVs indgriben på protestantisk side mislykkedes, og Danmark-Norge blev tvunget til fred i 1629.

Krigens vendepunkt kom da Gustav II Adolf af Sverige greb ind 1630 mod kejsermagten.

Det katolske Frankrig, der som modstander af Habsburgerne, hidtil havde ydet protestanterne diplomatisk støtte, erklærede 1635 Spanien krig og sluttede forbund med Holland.

Sverige og Frankrig sejrede i Trediveårskrigen, der afsluttedes med den [Westfalske Fred](#) i 1648.

Tidslinje for Trediveårskrigen

[1618](#) Oprøret i [Böhmen](#).

[1620](#) [Slaget ved Det Hvide Bjerg](#), den bøhmiske opstand knuses, krigen videreføres i Tyskland.

[1621](#) [Spanien](#) genoptager krigen mod [Nederlandene](#) og støtter herved kejseren i krigen.

[1625](#) [Christian 4.](#) intervenserer i krigen som tysk hertug.

[1626](#) [Slaget ved Lutter am Barenberg](#), den nedersaksiske kreds med Christian 4. i spidsen bryder sammen.

[1627](#) [Jylland](#) invaderes af den tyske kejsers styrker. [Danmark](#) inddrages officielt i krigen.

[1629](#) [Freden i Lübeck](#), Danmark udtræder af krigen.

[1630](#) [Sverige](#) intervenserer i krigen.

[1631](#) [Gustav Adolf](#) sejrer i [slaget ved Breitenfeld](#).

[1632](#) [Slaget ved Rain am Lech](#) og [Slaget ved Lützen](#), Gustav Adolf falder.

[1633](#) Mordet på [Wallenstein](#).

[1634](#) [Slaget ved Nördlingen](#), Sveriges stilling svækkes midlertidigt.

[1635](#) [Frankrig](#) intervenserer på svensk side.

[1636](#) Svensk sejr ved [Wittstock](#).

[1639](#) Den spanske flåde sænkes i [Kanalen](#).

[1640](#) Første fredsudspil.

[1643](#) Fransk sejr over spanierne ved [Rocroi](#). Svensk angreb på Danmark ([Torstensson-krigen](#)).

[1646](#) Fredsforhandlingerne begynder.

[1648](#) [Den Westfalske Fred](#) afslutter Trediveårskrigen.

[Wikipedia](#)

Det svenske kongerige var en reel stormagt på det krigsmæssige område. Ufreden og krigshandlingerne mellem Sverige og Danmark, blev for en meget kort stund bilagt ved [Roskildefreden](#) i 1658.

Vi vil således i kommende numre af SN tage enkelte af ovenstående hændelser op og belyse dem på forskellig vis.

Alt dette er optakten besættelsen af Danmark, som fik meget stor betydning.

Den første [Karl Gustav Krig](#). Del af Karl Gustav-krigene · Svenskerne gik over isen fra Jylland til Fyn. Maleri af Johan Philip Lemke

Pædagogisk undervisningsmateriale...

Vi har tidligere her i SN omtalt, at det desværre ikke er almindeligt, at der i vor skole undervises i FSGs kerneområder.

Vi har nu færdiggjort et undervisningsmateriale, som vil kunne danne begyndende grundlag for at bevidstgøre alle i forudsætningerne for en vigtig epoke i vor fælles historie. Og vi har nu sendt det til skoler i vore fem nære kommuner (Vordingborg, Næstved, Faxe, Stevn og Køge).

Materialet er gratis, og i pdf form. Vi sender det gerne til enhver som måtte ønske det, og det kan frit videresendes. Kontakt blot: svendgoengepoulsen@gmail.com.

Kultur- og familiefestival

(Klik her)

Vordingborgs borgmester, Mikael Smed, åbner på denne solbeskinne fredag eftermiddag Kultur- og familiefestival i Lundby.

FSG deltog naturligvis også. Her kan unge få en lektion i skydning med elastikker. Chris Hermansen er instruktør i såvel historie undervisning som i skydning.

Foto: JB

Kildemarked i Mogenstrup har fået nyt navn: **Kildekalas**

[Mogenstrup Kildelaug](#) afholdt i weekenden 9. - 10. juni 2018 sit årlige marked. Det havde nu taget navneforandring til Kildekalas.

Her åbnes markedet ved Lokalrådsformand, kasserer Varnny Mattsson.

Søren Korshøj, som I også kan opleve på [Musik over Præstø Fjord](#), underholdt.

Der var også mulighed for lidt golftræning, samt et besøg hos en af FSGs samarbejdspartnere: [Fladså Arkiv](#).

Harriet Nielsen fra [Askov Ridscenter](#) hjalp børn og unge med en rigtig god oplevelse, Trygt og sikkert.

Markedet sluttede af med et besøg af trolden fra Mogenstrup Åsen. Han plejer at være rigtig godt sur, men denne kunne børnene være sikre - han gjorde ikke noget! Specielt når man holdt sig i baggrunden.

Forleden fandt vi denne notits i Politiken. Renæssancen og dens kultur lever stadig. Er dette noget?

Kom og smag på kongelig køkkenkunst, når Rosenborg inviterer til en stemningsfuld middagsoplevelse i fodsporene på 1600- og 1700-tallets konger og dronninger. Her kan du opleve genkendelige råvarer i overraskende sammenhænge.

Køkkenchefen Jasper Kure fra restaurant Orangeriet i Kongens Have har sammen med historiker Louise Sebro udviklet aftenens menu, hvor forskellige perioders råvarer og retter bliver sat i en moderne og elegant kontekst. Hver servering vil løbende blive præsenteret og krydret med små fortællinger fra Rosenborg. I et telt med åbne sider og med udsigt til slottet vil musikanter underholde med hofmusik, som var vi gæster ved Christian 4.s langbord.

Det er første gang, Rosenborg inviterer til denne særligt stemningsfulde oplevelse som helt eksklusivt foregår over fem aftener på slotsgrunden.

**Tirsdag 19., onsdag 20., torsdag 21.,
fredag 22. og lørdag 23. juni kl. 18.45**

Rosenborg, Øster Voldgade 4A, Kbh. K.

Pluspris pr. kuvert 595 kr. Pris uden abonnement 850 kr.

Prisen er inkl. servering af vin til maden.